

J.nr. (udfyldes af CISU)

1. Forside

CIVILSAMFUNDSPULJEN

MINDRE UDVIKLINGSPROJEKT

(budget op til 400.000 kr.)

Projekttitle		Aprender Haciendo – Overdragelse af Sacaba-modellen			
Den danske ansøgende organisation		Axis		E-mail: axis@axisngo.dk	
Evt. andre danske partner(e)					
Kontaktperson for projektet		Navn: Signe Sørensen		E-mail: ss@axisngo.dk	
Lokal partnerorganisation: <i>(hvis flere partnere indsættes flere rækker nedenfor)</i>		Land		BNI pr. indbygger	
CETM (Centro de Estudios y Trabajo de la Mujer)		Bolivia		2.830 USD ¹	
Bartolina Sisa Sacaba (indirekte partner)					
Startdato	1.1.2017	Slutdato	30.6.2018	Antal måneder	18
Ansøgt beløb	399.208 DKK				
Er der tale om en genansøgning?	[X] Nej [] Ja Hvis ja, angiv j.nr.:				
Er der tale om	☐ Et nyt projekt ☒ Et projekt i forlængelse af et projekt, der tidligere er blevet støttet af Civilsamfundspuljen eller andre. Angiv j.nr.:				
Ønskes svarbrev på (vælg ét sprog)				[X] dansk eller [] engelsk	
Ønskes Bevillingsudvalgets notat om ansøgningen på (vælg ét sprog)				[X] dansk eller [] engelsk	
Resumé (maks. 10 linjer som skal skrives på dansk – også selvom den øvrige ansøgning er på engelsk): I tidligere projektforbøb er uddannelsesmodellen (Sacaba-Modellen) blevet udviklet og afprøvet, og modellens metoder har vist sig at virke. I dette projekt ønsker vi at skabe en bæredygtig struktur, der kan videreføre de virksomme metoder fra Sacaba-Modellen, som sikrer kvinder på landet forbedrede forhold. Dette skal ske ved en overdragelse af ejerskabet til kvindeorganisationen Bartolina Sisa, som både er lokalt forankret med afdelinger i Sacaba og har afdelinger og politisk indflydelse på departementalt og landsdækkende niveau. I dette projekt ønsker vi dog at bevare fokus på overdragelse af ansvaret på lokalt plan i Sacaba og hermed skabe <i>lokal bæredygtighed af modellen</i> . Vi vil således 1) overlevere ejerskabet fra CETM til Bartolina Sisa i Sacaba og 2) få de kommunale myndigheder i Sacaba til at forpligte sig til finansiel støtte af den videre implementering af modellens metoder og teknikker i kommunen.					

15.9.2016

KØBENHAVN

SIGNE SØRENSEN, PROJEKTKOORDINATOR

¹ 2014 : <http://www.cisu.dk/puljer-st%C3%B8ttemuligheder/civilsamfundspuljen/retningslinjer-for-civilsamfundspuljen/hvilke-lande-kan-f%C3%A5-st%C3%B8tte>

2. Ansøgningstekst

A. SAMARBEJDSPARTNERNE

A.1 Den danske organisation

AXIS

AXIS har siden 1995 arbejdet med en vision om et globalt samfund, hvor alle mennesker har lige rettigheder til, i og gennem uddannelse. AXIS anser uddannelse for at være en rettighed, en forudsætning for bæredygtig demokratisk udvikling og som et af de vigtigste midler til at udrydde fattigdom og undertrykkelse i verden. Uddannelse skal prioritere refleksion og handlekompetence og skal bygge på deltagernes egen viden og behov.

AXIS arbejder for det aktive medborgerskab, der fremmes ved at understøtte borgerne i at blive *"kan-vil-tør-gør"* mennesker. Endelig skal uddannelsesaktiviteterne være baseret på lighed i forhold til køn, race, etnicitet, seksualitet og religion.

AXIS' faglige indsatsområder er:

- Interkulturel og tosproglig undervisning
- Integreerede uddannelser
- Aktivt medborgerskab
- Seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder

AXIS arbejder på nuværende tidspunkt med uddannelsesprojekter og udvikling af pædagogiske metoder i Bolivia, Peru, Sierra Leone og Ghana. I samarbejdet med partnere i Syd fokuserer AXIS på at tilføre partnerskabet værdi gennem administrativ, organisatorisk, faglig og strategisk styrkelse af partneren. (For flere detaljer, se bilag A).

AXIS erfaringer med konteksten og det specifikke emne

Denne projektansøgning beskriver et projekt, der bygger videre på projektet Aprender Haciendo's erfaringer og samarbejder. Projektets omdrejningspunkt er en integreret undervisningsmodel for fattige kvindelige quechua-bønder i Bolivia. Undervisningsmodellen kombinerer landbrugsfaglige kompetencer med personlig udvikling og salg af overskudsproduktion med henblik på at styrke fødevarerikkerhed, uden at påvirke det lokale miljø negativt, øge ligestilling og gøre det muligt for kvinderne, at få en indkomst via salg. På den måde skaber projektet både en miljømæssig, social og økonomisk bæredygtig udvikling.

AXIS har i en årrække arbejdet med integreret undervisning ud fra principper om dialogbaseret og deltagerorienteret pædagogik, der tager udgangspunkt i målgruppens virkelighed og behov. Ud over den generelle projekterfaring med teknisk uddannelse, efteruddannelse og tosproglig undervisning samt det for nyligt afsluttede forudgående projekt Aprender Haciendo, kan AXIS i et fremtidigt projekt trække på tre konkrete projekterfaringer:

- I samarbejde med CEPROMUP (Centro de Promoción de la Mujer del Pueblo) i Lima, Peru har AXIS haft et projekt fra 2001 til 2009 med fokus på teknisk uddannelse og personlig udvikling af kvinder.
- I samarbejde med Pachatusan i Cusco, Peru har AXIS siden 2004 kørt uddannelsesprojektet 'Skolehaver Moray'. Moray-modellen er baseret på højlandsindianernes egen kultur, kundskaber og traditioner.
- I projektet 'Seksuelle rettigheder og reproduktiv sundhed – 'Pro Joven', som udføres i samarbejde med den bolivianske organisation APPRENDE (senere Pueblo Diferente) har AXIS fået et stort kendskab til befolkningen, myndighederne og forskellige civilsamfundsaktører inden

for seksuelle rettigheder og reproduktiv sundhed i Cochabamba-regionen, hvor Aprender Hacienda foregår.

AXIS-teamet i dette projekt består af:

- Signe Sørensen: Frivillig projektkoordinator i Axis siden 2011. Cand.pæd.soc og interkulturel/international socialrådgiver. Arbejder som kommunal udviklingskonsulent.
- Nadjala Tinneberg Rahi: Frivillig projektkoordinator i Axis siden januar 2015. Master (MA) i International Udvikling fra Granada Universitet. Arbejder som assistancekoordinator.
- Elisabeth Ganderup: Frivillig projektkoordinator i Axis siden 2011. Cand.Scient i geografi med speciale i bæredygtig naturressourceforvaltning. Arbejder som gymnasielærer.
- Nete Sloth-Hansen: Frivillig projektkoordinator i Axis siden 2011. Cand.scient.can.publ. Arbejder som sundhedsprogramkoordinator i DIGNITY.
- Niels Boe: Projektmedarbejder hos- og medstifter af AXIS. 20 års erfaring med udviklingsarbejde i AXIS. Arbejder som lærer.
- Finn Juhl Pedersen: Projektmedarbejder hos AXIS. Cand.ling.merc. i spansk og engelsk. Har siden 1982 arbejdet med udviklingsprojekter i Afrika og Latinamerika.
- Catherine Watson: Pædagogisk konsulent hos AXIS. Master (MA) i fremmedsprogsundervisning. Arbejder som konsulent, seminarielektor og forfatter på undervisningsmateriale.

A.2 Andre danske samarbejdspartnere (udfyldes hvis der er flere danske organisationer i en alliance)

Ikke Relevant

A.3 Den lokale organisation

Projektets samarbejdspartnere er den bolivianske organisation CETM samt den lokalt forankrede nationale kvindebevægelse Bartolina Sisa (se beskrivelse længere nede), som målgruppen er organiseret i, og som også er CETM's nærmeste samarbejdspartner i projektet.

CETM

CETM er grundlagt i 1986 og har base i Cochabamba, Bolivia. CETM arbejder for at afskaffe undertrykkelse og diskrimination af kvinder ved, at styrke kvindernes tekniske viden og forbedre deres evner til at tage vare på eget liv, eksempelvis ved at konfrontere mandschauvinisme i landsbyen og vold i hjemmet. CETM's formål er at fremme sociale forandringsprocesser i Bolivia, der skaber større lighed mellem kønnene og fremmer uddannelse, personlig udvikling, aktivt medborgerskab og sundhed. CETM's bestyrelse har det overordnede beslutningsmandat og ansvar for monitorering af organisationens arbejde. Bestyrelsen består af de tre grundlæggere, hvor den ene er CETM's direktør, Sonia Pardo Burgoa, der også fungerer som projektkoordinator på dette projekt.

CETM har siden 1995 arbejdet med udviklingsprojekter finansieret af forskellige internationale donorer. Projekterne og aktiviteterne har fokuseret på kapacitetsopbygning og organisering, landbrugsteknisk uddannelse og rettigheder. CETM har et godt kendskab til- og samarbejde med civilsamfundsaktører i området med fokus på kønsligestilling og styrkelse af kvinder, sundhed og landbrugsteknisk viden.

Fra 2001-2003 gennemførte CETM et projekt finansieret af 'The Kellogg Foundation', hvor kvinder blev undervist i værktøjer til at etablere et bæredygtigt landbrug med få ressourcer. 'The Kellogg

Foundation' bidrog også til finansieringen af uddannelsescenteret CAIS², hvor undervisningen af forandringsagenterne i forudgående projekt er foregået. CAIS vil ligeledes spille en rolle i nærværende projekt, hvor der vil blive afholdt workshops for nye forandringsagenter organiseret af Bartolina Sisa.

CETMs samarbejde med lokale myndigheder

CETM har et godt kendskab til lokale myndigheder i Sacaba kommune, hvor de har arbejdet siden 1990. CETM har i forbindelse med tidligere og nuværende aktiviteter samarbejdet med lokale myndigheder i Sacaba. Dette samarbejde har især været i forbindelse med at sikre allokering af ressourcer til sundhed og uddannelse. I forhold til nærværende projekt er der opbygget et gensidigt kendskab og samarbejde mellem CETM og Sacabas borgmester og teknikerne i kommunen.

Bartolina Sisa (BS)

Bartolina Sisa er en semistatlig, landsdækkende kvindeorganisation med mange niveauer (se bilag 3, organisationsdiagram), hvoraf det øverste på nationalt niveau har nære relationer til MAS og beslutningstagere i regeringen, mens det nederste niveau fungerer på landsbyplan i landets kommuner og således også omfatter landsbykvinderne i Sacaba. Bartolina Sisa arbejder for at styrke fattige kvinder på landet økonomisk og socialt og fungerer dermed som et landsdækkende kvindenetværk gennem hvilket målgruppen kæmper for deres rettigheder.

Bartolina Sisa udgør projektets anden samarbejdspartner, og CETM samarbejder på nuværende tidspunkt med Bartolina Sisa på samtlige led inden for Sacaba Kommune samt med visse departementale led inden for Cochabamba-regionen.

Langt de fleste af de forandringsagenter, som har deltaget i det forudgående projekt mellem CETM og Axis, er allerede organiserede i Bartolina Sisa, og det er 10 af disse kvinder som vil komme til at udgøre det team, der skal være med til at sikre overdragelsen af Sacaba-modellen fra CETM til Bartolina Sisa (se afsnit C.4).

Da Bartolina Sisa organiserer kvinder i hele Bolivia, øger samarbejdet med dem yderligere muligheden for at udbrede kendskabet til Sacaba-Modellens metoder og principper til nye kommuner.

A.4 Samarbejdsrelationen og dens perspektiver

CETM og AXIS indledte projektsamarbejdet i sommeren 2009 og gennemførte en afsluttende projektformulering til projektet Aprender Hacienda året efter. Projektet begyndte i maj 2011 og afsluttedes i november 2012. Projektets anden fase påbegyndtes i januar 2013 og løb til udgangen af 2015. Siden anden fase i forudgående projekt Aprender Hacienda har Bartolina Sisa været en del af projektsamarbejdet.

Samarbejdet har været udbytterigt for såvel AXIS som CETM

Samarbejdet har været præget af gensidig vidensdeling og erfaringsudveksling og kan derved karakteriseres som et ligeværdigt Nord-Syd-partnerskab. Der er fuld gennemsigtighed internt i CETM samt CETM og AXIS imellem i forhold til fremtidsplaner, økonomi og diverse problemer. CETM har ved flere lejligheder fremhævet samarbejdet med AXIS for at være ligeværdigt. Denne samarbejdsform er anderledes end hvad CETM har været vant til fra andre projekter med international støtte. CETM sætter stor pris på projektbesøgene, som muliggør konstruktiv diskussion af muligheder og begrænsninger samt en fælles udvikling af projektet.

I projektsamarbejdet har der været løbende samtaler med CETM om deres organisationsstruktur og eksempelvis ulemperne ved, at CETM's bestyrelse er lille og direkte involveret i projektarbejdet. I februar 2015 gennemgik AXIS sammen med CETM Accountability Dialogue Tool, der har givet et

² Centro de Aprendizajes e Intercambio de Saberes.

godt fælles fundament for videre samtaler omkring udviklingen af CETM som organisation. Denne dialog vil fortsætte i det kommende projekt med henblik på at styrke CETM's organisationsstruktur og ansvarlighed over for målgruppen.

Det er tydeligt, at teamet hos CETM i løbet af projektsamarbejdet er blevet styrket, og at de i dag i langt højere grad forstår og deltager i formuleringen af strategien i projektet. Yderligere har CETM været med til partnerskabskonferencer for alle AXIS samarbejdspartnere i Bolivia og Peru, og har herved skabt netværk med andre organisationer, der kan bygges videre på.

Samarbejdet med Bartolina Sisa

I det forudgående projektsamarbejde har der været fokus på styrkelsen af organiseringen af de deltagende kvinder. Denne organisering skete i første omgang i kvindenetværket ODEMSA, som imidlertid stoppede med at eksistere. De fleste af kvinderne fra projektet var i forvejen sideløbende organiserede i Bartolina Sisa. Bartolina Sisa er siden blevet en stadig tættere strategisk allieret på såvel lokalt som regionalt plan i forhold til at opnå større indflydelse hos de kommunale myndigheder samt sikre projektets lokale forankring og videreførelse. Både CETM og AXIS er bevidste om vigtigheden i en høj grad af inddragelse af Bartolina Sisa, som er CETMs nærmeste samarbejdspartner, i forhold til at sikre en bæredygtig forankring af projektet. Bartolina Sisa har deltaget i monitoreringsmøder under Axis' projektbesøg og har således været involveret i projektudviklingen og vil fremover også indgå i planlægning af projektindsatsen og statusmøder, hvor erfaringerne samles og evalueres.

Bartolina Sisa ledelsen i Sacaba har længe udvist stor interesse for et samarbejde med CETM og Axis og indgik i 2015 en samarbejdsaftale med CETM og Axis omkring Sacaba-modellens udbredelse. CETM, Axis og Bartolina Sisa har som fælles målsætning at forbedre forholdene for fattige indianske kvinder på landet i Bolivia. Her kan Axis og CETM bidrage med viden og erfaring indenfor en velafprøvet uddannelsesmodel, som bidrager til en øget fødevarerikkerhed, bedre økonomi og bevidsthed om egne rettigheder hos målgruppen. Bartolina Sisa bidrager til samarbejdet ved sin lokale forankring, politiske indflydelse og landsdækkende organisering. Derfor ser alle tre parter en fordel i et fortsat samarbejde om at udbrede kendskabet til Sacaba-modellens metoder og teknikker - både internt i Bartolina Sisa på departementalt og kommunalt niveau og overfor kommunale myndigheder - for derved at sikre projektets bæredygtighed og målet om at forbedre målgruppens forhold.

B. PROJEKTANALYSE

B.1 Hvordan er projektet blevet forberedt?

Nærværende projekt sker i forlængelse af projektet Aprender Hacienda II, hvor der på den ene side blev udviklet en uddannelsesmodel, der har vist sig at have gode resultater og bidrage til det overordnede projektmål, og hvor der på den anden side er blevet opbygget et tæt samarbejde med Bartolina Sisa og de lokale myndigheder i Sacaba.

Resultater af Sacaba-modellen

Sacaba-modellen som blev udviklet i forudgående projekt, er en 2-årig landbrugsteknisk uddannelse, der gennem partcipatoriske undervisningsmetoder uddanner fattige quechua kvinder på landet i bæredygtige dyrkningsmetoder og dyreopdræt, således at de opnår et mere varieret, sundere og større udbytte af deres køkkenhaver. Samtidig fokuserer uddannelsen på, at kvinderne bliver mere bevidste om egne rettigheder og opnår større selvtilid med henblik på at udtrykke deres mening og opnå større indflydelse såvel i hjemmet som i lokalsamfundet.

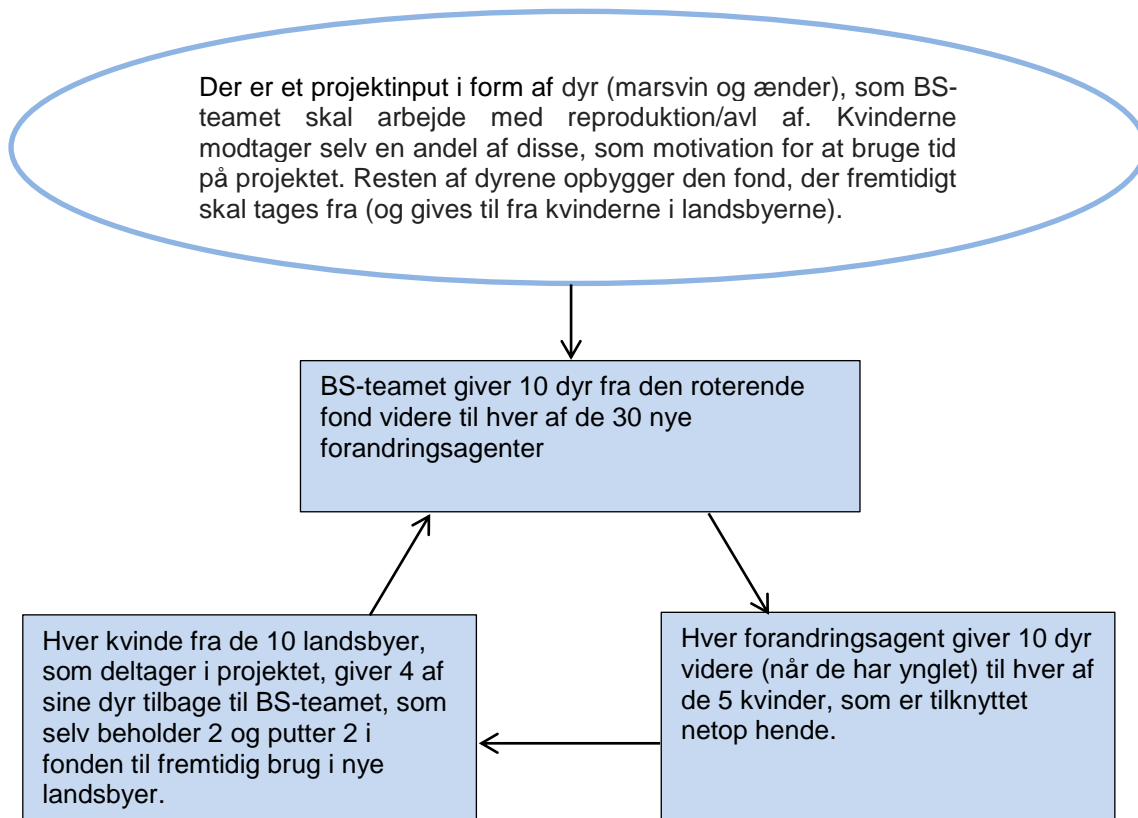
De hidtidige resultater af Sacaba-Modellen er opgjort i en ekstern evaluering foretaget i projektet Aprender Hacienda. Her fremhæves, at 90 % af projektets deltagere har oplevet en øget produktion i deres køkkenhaver. Ligeledes er deltagerens indkomst øget med 10 % ved projektets

afslutning og forventes at ville øges yderligere fremover, som følge af den større produktion. 50 % af kvinderne har deltaget i møder for landsbyrådet, hvor de har direkte indflydelse på lokale tiltag og mere end 70 % kender til deres rettigheder og føler sig i stand til at tage beslutninger i hjemmet f.eks. i forhold til familieplanlægning.

Sacaba-modellen fungerer på den måde, at der udvælges et antal kvindelige såkaldte "forandringsagenter" fra hver landsby, som modtager undervisning i modellens principper og metoder gennem workshops som afholdes enten i landsbyerne eller på uddannelsescentret CAIS. Efterfølgende videreformidler forandringsagenterne deres viden til en gruppe kvinder i deres respektive landsbyer (se afsnit C4). En vigtig del af Sacaba-modellen er den roterende fond, som hidtil har fungeret således at hver forandringsagent modtager et antal dyr f.eks. marsvin og ænder. Når dyrene siden yngler, uddeles en del af ungerne til de kvinder i landsbyerne som hver forandringsagent er tilknyttet.

Nedenstående model demonstrerer, hvordan den roterende fond fungerer i nærværende projekt:

Den roterende fond

Planlægningen af nærværende projekt i samarbejde med CETM og Bartolina Sisa

Som forberedelse til nærværende projekt, som skal sikre en bæredygtig fortsat udbredelse af Sacaba-modellens teknikker og metoder, er der afholdt en række møder med CETM under deres besøg i Danmark i 2015. Planlægningen af projektet er siden fortsat over mail og Skype-møder, hvor ideer og udkast er blevet diskuteret og kommenteret skiftevis af begge parter. I begyndelsen af 2016 var desuden en af Axis frivillige koordinatore på besøg i Bolivia, hvor der blev afholdt udviklingsmøder med CETM og Bartolina Sisa i forhold til planlægningen af nærværende projekt.

CETM har yderligere løbende afholdt møder med Bartolina Sisas kommunale ledelse i Sacaba, hvor disse er blevet orienteret og inddraget i planlægningen af projektet.

Efter tidligere afslag på ansøgningen om et større udviklingsprojekt, er der foretaget en række justeringer og nærværende projekt fokuserer på overdragelse af ejerskab og fortalerarbejde på lokalt plan i Sacaba kommune.

B.2 Hvilken sammenhæng indgår projektet i?

Fattigdom og ulighed

I de seneste 10 år har væksten i Bolivia været omkring 5% om året i gennemsnit. Alligevel er Bolivia med et BNI per indbygger på 2.830 USD (2014) fortsat det fattigste land i Sydamerika. 45 % af landets befolkning lever i dag i fattigdom, og Bolivia rangerer på- eller nær bunden blandt andre Sydamerikanske lande, når man ser på eksempelvis fattigdom, mødredødelighed og den forventede levetid³. Bolivias HDI-værdi (Human Development Index, 2013) er 0.667. Det placerer Bolivia som et mellemudviklingsland, der rangerer nr. 113 ud af 187 lande. Hvis man korrigerer HDI for uligheden (IHDI) falder værdien til 0.470, dvs. et tab på 30%. Dette tal kan bruges som et mål på uligheden i landet, der er større end for mange andre mellemudviklingslande i verden og andre lande i Sydamerika⁴. Uligheden i Bolivia eksisterer både mellem køn, oprindelige tilhørsforhold og mellem by og land. Det er blandt oprindelige folk, at man ser den største fattigdom, og her rangerer kvinder og deres børn som de mest sårbare⁵.

Uddannelsesniveau

Læsefærdigheden ligger nu på 99% for de 15-24 årige, men den del af befolkningen, som er over 25 år, og som de fleste af målgruppen i dette projekt tilhører, har dog ikke haft samme mulighed for uddannelse som de unge. Blot 47,6 % kvinder og 59,1% mænd over 25 år har gennemført grundskolen⁶. 8 % af befolkningen i Sacaba Kommune er analfabeter. Dette relativt lille tal skyldes et massivt fokus på analfabetisme fra regeringens side siden 2006, med blandt andet det landsdækkende program "Si, Yo Puedo". Vigtigt er det dog at notere sig, at mange af dem der regnes for "ikke-analfabeter" i mange tilfælde kun kan skrive deres navn og har meget store læsevanskeligheder. Dette omfatter en stor del af målgruppen i dette projekt, hvorfor kvinderne i dette projekt regnes for "semi-analfabeter".

Kulturel og sproglig mangfoldighed

39,3% af befolkningen taler et andet sprog end spansk som førstesprog. Denne udfordring anerkender den bolivianske regering med undervisningsloven fra 2010 – Ley 070 "Ley de Educación Avelino Siñani", der understreger, at undervisning skal tilpasses landets kulturelle og etniske mangfoldighed. Det skal eksempelvis være muligt at blive undervist på eget sprog, ligesom teori i højere grad skal forbindes med praktisk erfaring.

41% af Bolivias befolkning betegner sig selv som tilhørende en indfødt gruppe overvejende Quechua eller Aymara⁷. Målgruppen for dette projekt taler- og betegner sig selv som Quechua. Bolivia er defineret som en plurinational stat, hvor forskellige folkeslag, kulturer og verdenssyn eksisterer og indregnes, men oprindelige folks status er fortsat lav, og de er fortsat både økonomisk, uddannelsesmæssigt og socialt marginaliserede.

Kønsmæssig diskrimination

Bolivia har en GII-værdi (Gender Inequality Index, 2013) på 0,472 og ligger dermed i den dårligste 1/3 blandt verdens lande og også væsentligt dårligere end andre lande i Sydamerika⁸.

³ Worldbank <http://data.worldbank.org/country/bolivia>

⁴ Human Development Report 2014.

⁵ Den Danske Ambassade La Paz.

⁶ <http://hdr.undp.org/en/content/table-4-gender-inequality-index>

⁷ The Indigenous world, 2015

Siden indførelsen af 'La Ley del Instituto Nacional de Reforma Agraria' i 1996 har det været muligt for kvinder i Bolivia at eje eller være medejere af den jord, de dyrker. I 2010 ratificerede Evo Morales en ny forfatning, hvor kvinder formelt har samme rettigheder som mænd privat, politisk og uddannelsesmæssigt. Yderligere kom der i 2013 for første gang en omfattende lov, der direkte beskytter kvinder mod vold på alle niveauer i samfundet; "Ley 348 - Ley Integral para Garantizar a las Mujeres una Vida Libre de Violencia". Loven sigter mod at etablere mekanismer og foranstaltninger, der forebygger vold, beskytter kvinder, giver erstatning til kvindelige ofre for vold samt kræver forfølgelse og afstraffelse af gerningsmændene med henblik på at sikre kvinder et anstændigt liv.

Ineffektivt landbrug

32 % af arbejdsstyrken er beskæftiget med landbrug, der primært er lokaliseret i højlandet og de omkringliggende dale og præget af småbrug med sparsomt udbytte⁹. En stor del af befolkningen i Sacaba lever af familielandbrug i rurale og semi-rurale områder. Jorden og klimaet i området kan potentielt give en god produktion, men landbrugsproduktiviteten er ofte lav på grund af udpining af jorden, adgang til små jordlodder og begrænset kendskab til effektive dyrkningsmetoder. Dertil kommer flere problemer end tidligere med tørke og oversvømmelse, og nedbørsmængden kan variere ekstremt i løbet af et år og fra år til år.

Evo Morales anerkender de miljømæssige udfordringer, som Bolivia og resten af verden står over for. 'Ley de Derechos de la Madre Tierra' giver Jorden og naturressourcer rettigheder på linje med de rettigheder, som mennesker har. Sacabas borgmester har i tråd hermed ytret ønske om, at Sacaba kommune bliver kendt og respekteret som en kommune, hvor landbruget er effektivt uden at skade naturressourcerne.

Ovenstående indikerer, at der altså både lovgivningsmæssigt og national- samt lokalpolitisk er opbakning til projektets indsatsområder. Samtidig viser analysen, at der på trods af love og gode intentioner fortsat er et behov for at arbejde konkret med opnåelsen af de anerkendte rettigheder.

B.3 Problemanalyse

Få indtjeningsmuligheder

Kvindelige quechua-bønder i Sacaba har et lavt indtægtsniveau. Dette skyldes først og fremmest et lavt udbytte af afgrøder, der ofte kun dækker familiens eget behov. Hvis deres afgrøder sælges, er deres råvarer ofte uforarbejdede og sælges til en lav pris. De har ringe kendskab til skabelse af merværdi og er ikke i stand til at beregne indtægter og udgifter for de producerede varer.

Landbrugsteknisk uvidenhed blandt kvinder

Mange fattige quechua-kvinder i Sacaba har kun gået få år i skole og kan hverken læse eller skrive, og taler enten ikke spansk, eller spansk som andet sprog. En konsekvens af det lave uddannelsesniveau er, at kvinderne har svært ved at erhverve sig viden og derfor er fastlåste i deres marginaliserede position. Kvindernes lave landbrugstekniske viden betyder, at naturressourcerne ikke udnyttes på bæredygtig vis. Det kan blandt andet ses ved en udbredt brug af pesticider og kunstgødning, der er økonomisk ufordelagtig og skadelig for både mennesker og miljø. Med bæredygtige dyrkningsmetoder (rotation, intercropping, urter til skadedyrbekæmpelse, dyrkning af bælgplanter, brug af husdyrgødning, skadedyrbekæmpelse uden kemikalier etc.) har tidligere projektforsøg bevist, at det kan lade sig gøre, at få en høj produktion med lavere omkostning og højere sundhed.

Manglende viden om sundhed

⁸ UNDP Gender Inequality Index 2013.

⁹ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bl.html>

Produktionen af afgrøder savner variation hos familierne, der ofte kun dyrker kartofler og majs. Der er en ringe viden om sund ernæring, og hvordan man kan bruge nye afgrøder i madlavningen. Yderligere hersker der en generel opfattelse blandt projektets oprindelige målgruppe om, at mænd har mere brug for at spise god mad end kvinder og børn.

Kvinderne er marginaliserede

Kvinder fra den oprindelige befolkning i landdistrikterne omkring Sacaba er sjældent bevidste om deres rettigheder eller om hvem, de skal henvende sig til for at få hjælp og information. Mange af kvinderne har lavt selvværd, er generte og føler sig magtesløse. Hyppige tilfælde af verbal, fysisk og seksuel vold mod kvinder samt den udprægede machokultur i Bolivia har sat sig dybe spor både fysisk og psykisk hos kvinderne. For mange forekommer tanken om at arbejde selvstændigt eller handle på egen hånd derfor helt urealistisk.

Politisk retorik versus praksis

I Sacaba Kommune er der fokus på såvel bæredygtigt landbrug som ligestilling mellem kønnene, og der eksisterer både en forvaltning for Produktiv Udvikling, hvor der er en afdeling for bæredygtigt landbrug og en forvaltning for Menneskelig Udvikling (Desarollo Humano), hvor der er en afdeling for køn og ligestilling, men i praksis sker der ikke nok bl.a. grundet manglende kapacitet i kommunen. Der mangler derfor et større samarbejde mellem kommunen og lokale civilsamfundsorganisationer, som har den nødvendige viden og erfaring til at kunne implementere kommunens politikker i praksis.

C. PROJEKTBEKRIVELSE

C.1 Målgruppe og deltagere

Projektets primære målgruppe består af:

- 10 tidligere forandringsagenter fra BS (BS teamet)
- 30 nye forandringsagenter (3 pr. landsby)
- 150 kvinder i de 10 nye landsbyer som oplæres af nye forandringsagenter (5 pr. forandringsagent)

=190 kvinder

- 1045 børn, mænd og andre i de 190 kvindernes husstande ud over dem selv¹⁰
- Bartolina Sisa på alle underniveauer inden for Sacaba kommune udgørende ca. 50 repræsentanter (se bilag 3, organisationsdiagram)

Projektets sekundære målgruppe består af:

- De kommunale myndigheder i Sacaba
- 380 nabokvinder eller familiemedlemmer i andre husstande¹¹
- Andre aktører i lokalsamfundet¹²
- Andre niveauer af Bartolina Sisa
- Andre kommuner og landsbyer i Bolivia
- Andre civilsamfundsaktører

CETM's og Bartolina Sisas relation til- og erfaring med målgruppen

CETM har en god relation til målgruppen efter mange års arbejde i regionen. Denne relation er under det forudgående projekt blevet udbygget, således at en stor del af befolkningen i Sacaba

¹⁰ Det skønnes at der til hver husstand i gennemsnit tilhører 5,5 personer. Ud over kvinderne regnes der med 4,5 personer per husstand.

¹¹ Der ses en meget tydelig tendens til at modellens principper og metoder spreders i lokalsamfundet fra kvinde til kvinde. Der regnes her med at for hver aktive deltager (190 kvinder) er der to, der kopier dele af modellen.

¹² Der er i tidligere projektforsøg set eksempler på lokale skoler, der begynder at oprette skolehaver inspireret af Sacaba modellen.

kommune nu har et godt kendskab til CETM. De kvinder, som har deltaget i tidligere projekter, bruger fortsat det, de har lært, og der ses en tendens til spredning af Sacaba-Modellens metoder og principper fra kvinde til kvinde på lokalt plan. CETM har gennem mange års arbejde for kvinders rettigheder i området samarbejdet med Bartolina Sisa. Bartolina Sisa er den største kvindeorganisation i Bolivia og skal i dette projekt ses som projektets primære målgruppe, idet målet er at overdrage ejerskabet af Sacaba-Modellen til Bartolina Sisa for på den måde på sigt at nå ud til et langt større antal kvinder i hele Bolivia.

C.2 Projektets målsætninger og succeskriterier (indikatorer)

Overordnet udviklingsmål: Kvinder på landet i Bolivia er socialt, økonomisk og landbrugsteknisk styrkede til at udøve deres ret til fødevarerikkerhed og køns- og etnisk ligestilling gennem aktivt medborgerskab.

I nedenstående har vi opstillet indikatorer for projektets to konkrete projektmål. Vi har valgt at inddele disse i "slut-indikatorer" som specificerer, hvad der skal være opnået ved projektets afslutning og "procesindikatorer", som har til formål at sikre, at vi løbende kan måle, at der var fremdrift i projektet.

Projektmål 1: Ved projektets afslutning har Bartolina Sisa i Sacaba overtaget ejerskabet af Sacaba-modellen og udøver fortalervirksomhed internt i BS overfor BS-ledere i andre kommuner og på departementalt niveau.

Slut-indikator for projektmål 1:

Ved projektets afslutning eksisterer der et BS- team i Sacaba, bestående af 10 kvinder, som har overtaget CETMS rolle. **Informations kilder:** Samarbejdsaftale, monitorerings- tilsyn og rapporter.

Procesindikatorer for projektmål 1:

- D.30.06.18 har BS- teamet undervist 30 forandringsagenter og støttet dem i at implementere Sacaba-modellen i 10 nye landsbyer i Sacaba Kommune. **Informations kilder:** Registrering, monitorerings-tilsyn og rapporter.
- D. 30.06.18 har Sacaba-modellen ved 5 lejligheder været fremlagt og drøftet på møder med BS-ledere på kommunalt niveau og på det departementale årsmøde. **Informations kilder:** Deltagerlister og referater
- D.30.06.18 er der underskrevet samarbejdsaftaler (cartas de buenas intenciones) med minimum 2 BS-ledere i andre kommuner. **Informations kilder:** Samarbejdsaftaler (cartas de buenas intenciones)

Projektmål 2: Ved projektets afslutning har de kommunale myndigheder i Sacaba forpligtet sig til at medfinansiere den videre udbredelse af Sacaba-modellen i kommunen

Slut-indikator for projektmål 2:

Ved projektets afslutning er der afsat midler i Sacaba kommunes årsbudget for 2018 til at udbrede metoder og principper fra Sacaba-Modellen i nye landsbyer i kommunen via Bartolina Sisa.

Informations kilder: Kommunens årsplaner og årsbudgetter

Procesindikatorer for projektmål 2:

- BS-teamet støttet af CETM har i 2017 (i forbindelse med kommunens budgetudarbejdelse, som går fra august til december) afholdt 5 møder med de kommunale myndigheder i Sacaba, hvor de har fremlagt deres forslag til, hvordan

kommunen finansielt kan støtte projektet i 2018. **Informations kilder:** Deltagerlister og referater

- I februar 2018 har BS-teamet støttet af CETM afholdt et nyt møde med de kommunale myndigheder i Sacaba (i forbindelse med budgetjusteringer og vedtagelse af endeligt budget, som foregår fra januar til februar) fortsat med henblik på indskrivelse af projektet i kommunebudgettet for 2018. **Informations kilder:** Deltagerlister og referater

Vedr. mål	Forventede resultater	Aktiviteter
<p>Til opfyldelse af mål 1</p> <p>Ved projektets afslutning har Bartolina Sisa i Sacaba overtaget ejerskabet af Sacaba-modellen og udøver fortalervirksomhed internt i BS-ledere i andre kommuner og på departementalt niveau.</p>	<p>1.1. D. 30-3-17 er der mellem CETM og BS i Sacaba udvalgt et BS-team og udformet en handlingsplan for, hvordan BS-teamet skal implementere Sacaba-modellen i kommunen og agere fortalere på højere niveauer internt i BS.</p>	<p>1.1.1 CETM afholder 3 møder med 15 repræsentanter for BS Sacaba, hvor der udformes en plan for, hvad der skal ske resten af projektperioden ift. BS' udbredelse af modellen i Sacaba kommune samt fortalervirksomhed overfor ledere på departementalt niveau</p> <p>1.1.2 CETM og BS- ledere fra Sacaba udvælger 10 egnede kandidater ud af tidligere uddannede forandringsagenter til at udgøre BS-teamet.</p>
	<p>1.2 D.30-06-18 har BS-teamet i Sacaba den tekniske og metodiske kapacitet til at implementere Sacaba-modellen på egen hånd (og har gennemført implementeringen i de 10 nye landsbyer).</p>	<p>1.2.1 CETM organiserer 2 kurser for BS-teamet i Sacaba-modellens metoder og teknikker med særligt fokus på videreformidlingen af disse</p> <p>1.2.2 BS-teamet udvælger i fællesskab med BS Sacaba ledelsen og CETM 30 nye forandringsagenter i 10 nye landsbyer</p> <p>1.2.3 De nye forandringsagenter udvælger i samarbejde med BS-teamet 15 kvinder fra hver af de 10 landsbyer, som de skal videregive deres viden til</p> <p>1.2.4 Med støtte fra CETM afholder BS-teamet 10 workshops for de 15 nye forandringsagenter, hvor der også uddeles undervisningsmateriale</p> <p>1.2.5 Med støtte fra CETM arrangerer BS-teamet 3 erfaringsudvekslingsbesøg, hvor nye forandringsagenter besøger undervisernes landsbyer, hvor modellen allerede er implementeret</p> <p>1.2.6 BS-teamet uddeler såsæd (5 sorter) og dyr (5 marsvin og 5 ænder pr. person) fra den roterende fond til de nye</p>

		<p>forandringsagenter.</p> <p>1.2.7 BS-teamet coacher og støtter de nye forandringsagenter i videreformidling af Sacaba-modellen via landsbyworkshops i de nye forandringsagenteres respektive landsbyer</p>
	<p>1.3 D. 30-6-18 har BS ledere på kommunalt niveau fra andre kommuner end Sacaba viden om Sacaba-modellen og udvist interesse i at implementere Sacaba-modellens teknikker og metoder ved at underskrive "cartas de buenas intenciones". Yderligere har BS ledere på departementalt niveau kendskab til Sacaba-modellen.</p>	<p>1.3.1 CETM afholder 3 workshops for BS-teamet i at afholde præsentationer om Sacaba-Modellen i forskellige BS fora</p> <p>1.3.2 Der afholdes 5 møder mellem BS-teamet fra Sacaba, CETM og BS ledere fra andre kommuner, hvor BS-teamet holder oplæg om muligheder for implementering af Sacaba-modellens teknikker og metoder</p> <p>1.3.3 Med støtte fra CETM arrangerer BS-teamet fra Sacaba 5 besøg af BS ledere fra andre kommuner til landsbyer i Sacaba, hvor Sacaba-modellen allerede er implementeret</p> <p>1.3.4 BS ledere fra andre kommuner deltager i 5 workshops på uddannelsescenteret CAIS afholdt af BS-teamet fra Sacaba for de nye forandringsagenter</p> <p>1.3.5 Kvinderne fra BS-teamet holder oplæg om Sacaba-modellen på den årlige forsamling for BS departementalt niveau.</p>
<p>Til opfyldelse af mål 2</p> <p>Ved projektets afslutning har de kommunale myndigheder i Sacaba forpligtet sig til at medfinansiere den videre udbredelse af Sacaba-modellen i kommunen</p>	<p>2.1 D.30-02-18 har Sacaba kommune afsat midler i deres årsbudget for 2018 til at støtte implementeringen af metoder og principper fra Sacaba-modellen i nye landsbyer i Sacaba via BS</p>	<p>2.1.1 CETM afholder 3 workshops for BS-teamet i fortalervirksomhed i relation til kommunens midler afsat til formålet at forbedre befolkningens/kvindernes sundhed</p> <p>2.1.2 CETM og BS-teamet udarbejder en plan for i hvilke landsbyer og hvordan BS skal implementere Sacaba-modellens metoder og teknikker i Sacaba i 2018-2019. Desuden laves et budgetforslag hvoraf Sacaba kommunes medfinansiering af implementeringen fremgår.</p> <p>2.1.3 Med støtte fra CETM arrangerer BS-teamet 2 besøg af politikere og teknikere fra Sacaba kommune til landsbyer, hvor Sacaba-modellen allerede er implementeret</p> <p>2.1.4 Politikere og teknikere fra Sacaba kommune deltager i 2 workshops på</p>

		uddannelsescenteret CAIS afholdt af BS-teamet fra Sacaba for de nye forandringsagenter 2.1.5 BS-teamet afholder 6 forhandlingsmøder med kommunale politikere, hvor BS teamet fremlægger forslag til en mulig finansieringsplan forud for budgetforhandlingerne for det kommunale årsbudget
--	--	---

C.4 Strategi: Hvordan hænger projektet sammen?

Den overordnede sammenhæng i projektet

I de tidligere projektforsøg er uddannelsesmodellen (Sacaba-modellen) blevet udviklet og afprøvet og modellens metoder har vist sig at virke (se afsnit B1). For at kunne bidrage til det overordnede udviklingsmål ønsker vi med dette projekt at skabe en bæredygtig struktur, der kan videreføre de virksomme metoder fra Sacaba-modellen, som netop sikrer kvinderne på landet forbedrede forhold. Dette, mener vi, bedst sker ved en overdragelse af ejerskabet til kvindeorganisationen Bartolina Sisa, som både er lokalt forankret med afdelinger i Sacaba samt har afdelinger og politisk indflydelse på departementalt og landsdækkende niveau (se afsnit A3 og bilag 3, organisationsdiagram).

I dette projekt ønsker vi dog at bevare fokus på overdragelse af ansvaret på lokalt plan i Sacaba og hermed skabe **lokal bæredygtighed af modellen**. Vi vil således benytte rammen for et mindre udviklingsprojekt til 1) at overlevere ejerskabet fra CETM til Bartolina Sisa i Sacaba og dels 2) at få de kommunale myndigheder i Sacaba til at forpligte sig til finansiel støtte af den videre implementering af modellens metoder og teknikker i kommunen.

Sammenhængen mellem strategiske ydelser, kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed

Projektets overordnede strategi bygger på Udviklingstrekantens tre elementer: strategiske ydelser, kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed.

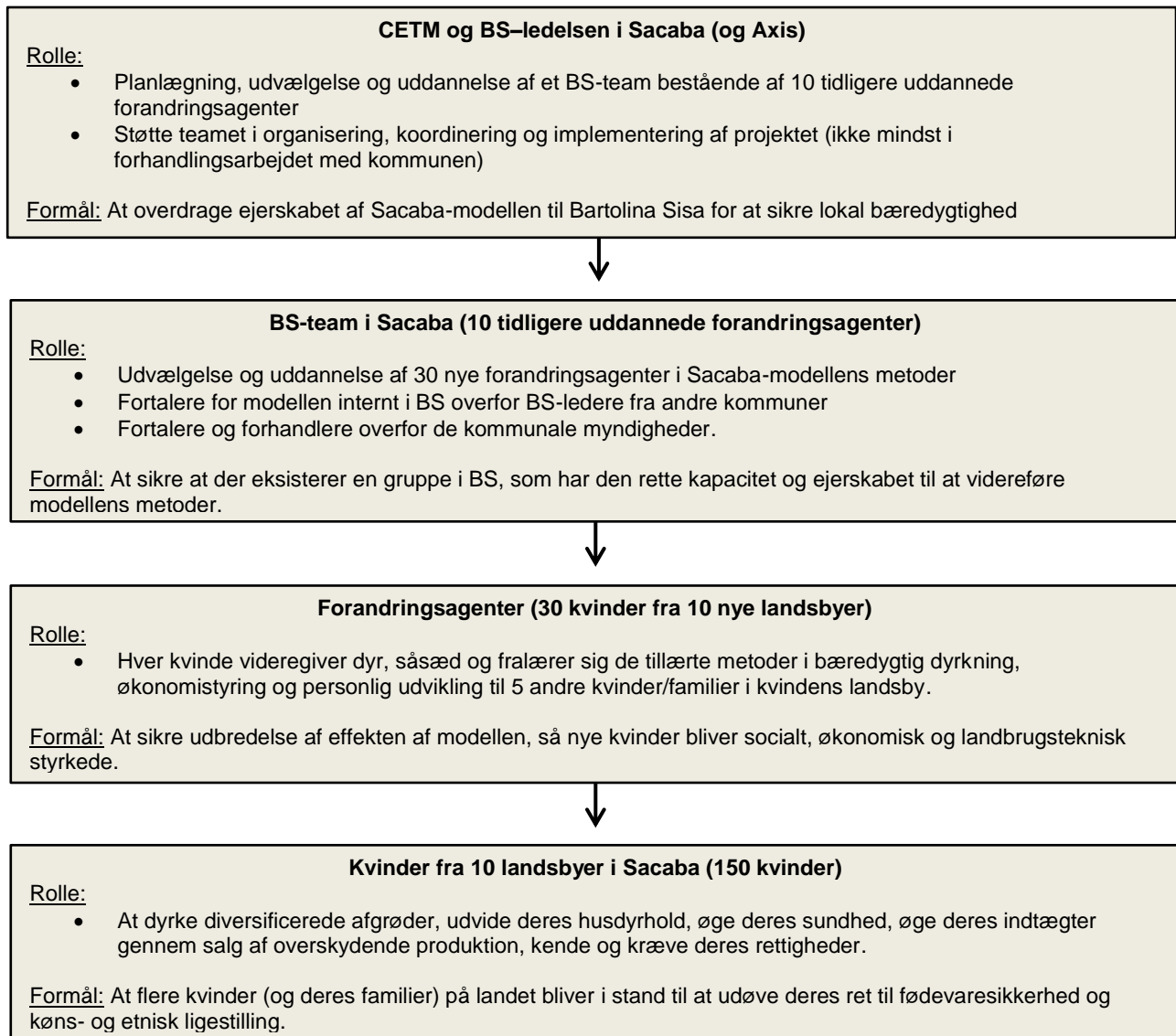
De **strategiske ydelser** tager i dette projekt form af implementering af modellen i 10 nye landsbyer i Sacaba Kommune, men hvor en sådan implementering i tidligere projektforsøg havde fokus på at udvikle uddannelsesmodellen og direkte højne kvindernes levestandard, er formålet i dette projekt snarere at kapacitere Bartolina Sisa i at *organisere, koordinere og implementere* en uddannelse med fokus på partcipatoriske metoder inden for områderne landbrug og personlig udvikling.

CETM og Axis vil således **kapacitetsopbygge** og støtte Bartolina Sisa i, at blive den centrale aktør for dels implementering af modellen og dels arbejdet med en fortalerrindsats i forhold til myndigheders støtte hertil. Kapacitetsopbygningen vil foregå via undervisningsforløb på forskellige workshops samt ved afprøvning i praksis, idet Bartolina Sisa bliver ansvarlige for både implementeringen af modellen i de nye landsbyer samt for arbejdet med at forhandle med kommunen om afsættelse af økonomiske midler i årsbudgettet.

Det er altså målet, at der gennem dette projekt, skal udøves **fortalerverbje** på den ene side internt i Bartolina Sisa overfor ledere i andre kommuner, idet der her sidder kvinder med beslutningskompetence til at kunne vælge at implementere modellen i nye landsbyer i nye kommuner. På den anden side eksternt over for de kommunale myndigheder i Sacaba, som allerede kender Sacaba-modellen, men mangler at forpligte sig til en fremtidig medfinansiering af implementeringen af modellen (se afsnit B1).

Metoder og fremgangsmåder, som projektet vil anvende

Modellen nedenfor demonstrerer, hvordan overlevering af ejerskab og viden er struktureret:

Ved begyndelsen af dette projekt er der en lang række kvinder organiseret i Bartolina Sisas afdeling i Sacaba, der allerede har deltaget i de tidligere projektføløb og således har personlig erfaring med at implementere Sacaba-modellen. Den opbyggede erfaring hos disse kvinder, og hos Bartolina Sisa som institution, er imidlertid mere som målgruppe for projektet end som direkte implementerende organisation, idet CETM tidligere har varetaget den organiserende og koordinerende rolle. Der er opbygget erfaring hos kvinderne om projektets konkrete implementering i landsbyerne, men mindre om hvordan dette kan koordineres og implementeres på større plan, samt hvordan en målrettet fortalerrindsats kan udvikles og gennemføres.

En række af kvinderne er nu selv uddannede forandringsagenter, og disse kvinders erfaring vil blive benyttet i projektet ved, at det er kvinder fra denne gruppe, som vil komme til at udgøre det BS-team, som skal overtage CETMs rolle. Kvinderne er allerede meget motiverede for at deltage i projektet, da de har øget deres sundhed og økonomi samt oplever styrket anseelse og inddragelse i beslutningsorganer (f.eks. landsbyråd), men en yderligere motivationsfaktor vil være, at kvinderne får mulighed for at sælge deres afgrøder i forbindelse med støttende besøg i de nye landsbyer og

således øge deres indtjeningsmuligheder yderligere samt at de vil modtage dyr fra kvinderne i landsbyerne, når dyrene har ynglet (Se B1).

Samarbejdet med de kommunale myndigheder i Sacaba

Samarbejdet mellem de kommunale myndigheder i Sacaba, CETM og Bartolina Sisa er allerede eksisterende. Der er bl.a. indgået officielle og underskrevne aftaler med Borgmesteren i Sacaba Kommune, som erklærer sin støtte til projektet og Viceborgmesteren i Villa Obrajes, der giver lov til et ugentligt marked (ECO-feria), hvor kvinderne kan sælge deres overskudsproduktion på torvet. Sacaba kommune har tidligere udleveret såsæd til projektet og borgmesteren har deltaget i møder, workshops og events afholdt af CETM og Bartolina Sisa.

I Sacaba Kommune eksisterer der dels - en forvaltning for Produktiv Udvikling (Desarrollo Productivo), hvor der er en afdeling for bæredygtigt landbrug og dels - en forvaltning for Menneskelig Udvikling (Desarrollo Humano), hvor der er en afdeling for køn og ligestilling. Under begge afdelinger eksisterer der budgetmidler øremærket henholdsvis bæredygtigt landbrug og køn og ligestilling. Med udgangspunkt i det forhold, som er opbygget til de kommunale myndigheder, mener vi, at det er realistisk at få del i disse midler og få kommunen til at medfinansiere en fremtidig implementering af modellens metoder i form af betaling af eksempelvis såsæd, mindre dyr samt transport.

BS-teamet og CETM ønsker at indgå i budgetforhandlingerne løbende, hvor de fremlægger deres forslag til hvor, hvornår og hvordan, der skal udbredes til nye landsbyer i kommunen samt hvad kommunens økonomiske indskud heri kunne være.

Nedenstående demonstrerer processen for vedtagelse af kommunens årsbudgetter:

- August 2017: Kommunens forhandlinger for budget 2018 begynder
- December 2017: Første budgetudkast ligger færdigt
- Januar – februar 2018: Budgettet justeres og godkendes endeligt

BS-teamet støttet af CETM vil lægge et større arbejde ind for at opnå en mindre medfinansiering i 2018. Dette sker gennem afholdelse af møder med borgmesteren, kommunale embedsmænd/teknikere samt byrådsmedlemmerne, som er dem, BS-teamet og CETM skal have til at fremlægge forslaget for borgmesteren og få ham til at integrere det i budgetudkastet, som fremlægges på det kommunale topmøde i december.

Rækkefølgen for hovedelementerne i projektet:

1. I et samarbejde mellem CETM og BS- Sacaba laves en handlingsplan for projektet og herunder udarbejdes en plan for fortalerarbejdet.
2. Udvælge og uddanne et BS-team i Sacaba, som kapacitetsopbygges i modellen gennem aktionslæring ved selv at organisere, koordinere og implementere denne i 10 landsbyer. Teamet vil senere kunne fungere som interne eksperter i BS, når modellen skal udbredes. CETM's repræsentanter vil fungere som rådgivere og løbende vejlede arbejdet.
3. Kapacitere BS i at lave fortalerarbejde ved at holde nøje planlagte oplæg og præsentationer for ledere og politikere/kommunale myndigheder samt at afholde events med det formål at udbrede viden og skabe interesse for deres sag hos specifikke målgrupper (BS-ledere på højere niveauer).
4. Arbejde intenst med budgetforhandlingsmøder med kommunen med henblik på at opnå medfinansiering.

C.5 Udfasning og bæredygtighed

Den største læring, vi har taget med os fra tidligere projektforsøg, er, at organiseringen og fortalerarbejdet skal ske igennem de organer, som allerede eksisterer, og som har størst mulighed for medindflydelse. I dette tilfælde gælder det den nationalt forankrede kvindeorganisation Bartolina Sisa, hvor der via organiseringen i kommunale og regionale afdelinger på længere sigt er mulighed for at nå bredt ud i hele landet.

Derudover har vi erfaret, at fokus på den lokale forankring og det lokale ejerskab er vigtigt for sikring af bæredygtigheden i projektet. Sacaba-modellen bygger på partcipatoriske pædagogiske metoder og er udviklet i samarbejde med kvinderne samt tilpasset deres vilkår, hvormed der skabes lokalt ejerskab og relevans blandt målgruppen. Vi kan se, at dette har virket i tidligere projektforsøg, idet mange af de kvinder, der tidligere blev uddannede forandringsagenter, nu anses som respekterede kvinder. De har taget de landbrugstekniske metoder til sig samtidig med, at de har fået lokal indflydelse. De tillærte metoder er kvinderne i høj grad i stand til at videregive uden supervision til eksempelvis deres naboer. Vi har derfor planlagt dette projekt og indsatsen med udgangspunkt i, at de forandringsagenter, som tog del i tidligere projektforsøg gennem kapacitetsopbygning som et BS-team vil kunne overtage CETMs rolle og fremtidigt organisere og koordinere udbredelsen og videregivelsen af viden til kvinder i nye landsbyer for derved at sikre bæredygtighed i endnu højere omfang.

Yderligere indgår projektets rotationsfond (se afsnit B1) som en vigtig del i at gøre modellen økonomisk bæredygtig, idet fonden sikrer et udgangspunkt for at øge nye familiers bestand af smådyr og varieret dyrkning af afgrøder samt sikrer BS-teamets motivation i at koordinere uddannelsesforløb i nye landsbyer, idet de personligt opnår en økonomisk gevinst.

Politisk set arbejder projektet med bæredygtighed ved at involvere lokale myndigheder. Der eksisterer fra tidligere projektforsøg en velvilje om at fortsætte arbejdet lokalt i Sacaba Kommune, som vil forsøges benyttet gennem opnåelsen af økonomisk støtte, som kan sikre en fremtidig økonomisk bæredygtighed lokalt.

I forhold til CETM vil Axis støtte dem i at søge andre finansieringsmuligheder. De indgår eksempelvis allerede i et netværk med andre Axis-partnere, hvorigennem der bl.a. søges om et miljøprojekt.

C.6 Forudsætninger og risici

Forudsætninger

En væsentlig forudsætning for indeværende projekt er, at Bartolina Sisa på kommunalt niveau i Sacaba fortsætter det tætte samarbejde med CETM og Axis, som er opstået i tidligere projektforsøg og gennem udviklingen af nærværende projekt. Det er yderligere en forudsætning for projektets succes, at de udvalgte forandringsagenter, der skal udgøre BS-teamet, kapaciteres i tilstrækkeligt omfang til at kunne overtage CETMs rolle samt bibeholder et stort engagement i at videreføre Sacaba-modellen til nye landsbyer. Projektet vil arbejde med BS-teamets fortsatte motivation ved at fokusere på deres personlige gevinster (indflydelse, respekt, øgede indtægter og øget sundhed).

Yderligere er det essentielt, at der skabes et frugtbart samarbejde mellem BS-teamet og de lokale myndigheder, da parterne i fællesskab skal sikre, den fremtidige udbredelse ved at nye landsbyer deltager i undervisning i rettigheder og bæredygtigt landbrug. I Sacaba Kommune anerkender de lokale politikere de resultater, som kan opnås ved brug af Sacaba-modellen. Borgmesteren har udtrykt interesse i at tilføre midler til projektet, men der ligger et større fortalerarbejde i at sikre, at dette reelt opnås.

Risici

Sacaba Kommune har historisk set støttet MAS. Der var valg til kommunalbestyrelse i foråret 2015 hvor MAS-partiet vandt. Bartolina Sisa består blandt andet af MAS-fraktioner, hvorfor de har et tæt forhold til den siddende kommunalbestyrelse i Sacaba og regeringen. Næste kommunalvalg er i 2019. Såfremt den siddende kommunalbestyrelse i Sacaba mister magten ved det næstkommende valg, er der en risiko for, at Bartolina Sisa mister deres lokalpolitiske indflydelse, hvorved også nærværende projekt kan blive nedprioriteret på kommunalt niveau. Projektteamet arbejder derfor for at opnå bred politisk opbakning til projektet.

D. PROJEKTORGANISERING OG OPFØLGNING

D.1 Rollefordeling for gennemførelsen af projektet

Se modellen i afsnit C4.

CETM vil i samarbejde med lokale BS-ledere i Sacaba stå for udvælgelsen og oprettelsen af et BS-team. CETM vil yderligere have ansvaret kapacitetsopbygningen og støtten af BS-teamet samt bevare ansvaret for kommunikationen med Axis.

Fordelingen af ansvaret i CETM

- En projektleder (CETM's direktør), som har det overordnede ansvar for projektet, samarbejdet og koordineringen med Bartolina Sisa og projektets monitorering
- En bogholder, som har ansvar for bogføring og økonomisk afrapportering.
- Konsulenter med pædagogisk/socialfaglig/landbrugsfaglig profiler, som i samarbejde med projektlederen har ansvar for afholdelse af de forskellige workshops for- og støtten til BS-teamet

Bartolina Sisa (BS-teamet)

BS-teamet vil stå for at undervise nye forandringsagenter i Sacaba-modellen samt støtte disse i videregivelsen og implementeringen i landsbyerne. De vil yderligere agere fortalere for modellen internt i BS overfor BS-ledere fra andre kommuner samt støttet af CETM have rollen som fortalere og forhandlere overfor de kommunale myndigheder.

Axis tilfører råd og vejledning samt erfaringer indenfor områderne af partcipatorisk undervisning, kapacitetsopbygning og fortalervirksomhed. Axis' projekthold er ansvarlig for de budgetposter, der vedrører Axis, og har det overordnede ansvar for at sikre, at projektpuljens retningslinjer følges.

Fordelingen af ansvaret i Axis

- Axis' frivillige projektkoordinatorer har ansvaret for kommunikationen med CETM og BS samt står for den løbende monitorering og rapportering til CISU.
- Axis' sekretariat støtter projektkoordinatorerne med råd, vejledning og finansielt tilsyn.
- Projektets tværfaglighed gør det muligt og oplagt at bruge praktikanter i implementeringen. I tidligere projektforsøg har 4 praktikanter i alt været udsendt, og CETM ser et stort potentiale i at modtage flere praktikanter. Planen er, at der i dette projekt udsendes en eller to praktikanter, som rekrutteres og forberedes af AXIS. Praktikopslag udarbejdes på baggrund af behov defineret af CETM og BS.

E. OPLYSNING

E.1 Planlægges projektrelateret oplysningsarbejde i Danmark?

Der vil ikke indgå oplysningsaktiviteter direkte relateret til projektet.

3. Budgetresumé

Et detaljeret budget med budgetnoter skal angives i Bilag C 'Budgetskema' og vedlægges ansøgningen. OBS: Husk at udfylde alle fem regneark hvis relevant.

Se også 'Vejledning om opstilling af budget' på www.cisu.dk.

Nedenfor skal der angives et resumé af hovedposterne i budgettet på følgende måde: Udfyld ark 1-4 i Bilag C 'Budgetskema' – budgetresuméet vil så automatisk fremgå af ark 5. Dette skal kopieres fra Bilag C og indsættes nedenfor.

Budgetresumé:		valuta
Angiv de samlede omkostninger (dvs. både bidrag fra Civilsamfundspuljen og andre bidrag)	<u>399.208</u>	d.kr
Heraf er bidrag fra Civilsamfundspuljen	<u>399.208</u>	d.kr
Heraf eventuelle andre finansieringskilder, herunder organisationens eller partnerens eventuelle egne bidrag <i>Nævn andre finansieringskilder her samt dato for tilsagn:</i> - -	<u>0</u>	d.kr
Angiv de samlede omkostninger i lokal valuta	<u>410.460</u>	BOB
Angiv anvendt kurs	<u>0,972</u>	

Hovedbudgetlinjer:

	Samlet budget	Finansieringsplan	
		Heraf Civilsamfundspuljen	Heraf andre finansielle bidrag
1. Aktiviteter	165.572	165.572	0
2. Investeringer	2917	2917	0
3. Udsendte medarbejdere	0	0	0
4. Lokale medarbejdere	100.944	100.944	0
5. Lokal administration	13.440	13.440	0
6. Projekttilsyn	54.836	54.836	0
7. Ekstern evaluering	0	0	0
8. Oplysning i Danmark (maks. 2 % af 1-7)	0	0	0
9. Budgetmargin (min. 6 % og maks. 10 % af 1-8)	20.383	20.383	0
10. Projektudgifter ialt (1-9)	358.092	358.092	0
11. Revision i Danmark	15.000	15.000	0
12. Subtotal (10 + 11)	373.092	373.092	0
13. Administration i Danmark (maks. 7 % af 12)	26.116	26.116	0
14. Total	399.208	399.208	0

4. BILAG

OBLIGATORISKE BILAG

Følgende bilag skal indsendes både pr. post og elektronisk:

- A. Organisationens stamdata (udfyldes og underskrives af den danske organisation)
- B. Organisational Fact Sheet (udfyldes og underskrives af den lokale organisation – det må gerne fremsendes i en kopieret/scannet version)
- C. Budgetformat

Følgende bilag angående den danske organisation skal indsendes elektronisk:

- D. Organisationens vedtægter
- E. Seneste årsberetning
- F. Senest reviderede årsregnskab (underskrevet af revisor og organisationens ledelse/bestyrelse)

OBS:

Såfremt den danske organisation skønner, at det forventede årlige forbrug i Civilsamfundspuljen overstiger 3,5 mio. kr., skal ansøgningen vedlægges en oversigt over det forventede, fremtidige forbrug for den kommende treårige periode.

SUPPLERENDE BILAG (maks. 30 sider):

Bilagsnr.	Bilagstitel:
1	Organisational fact sheet Bartolina Sisa Sacaba, "Aprender Haciendo – Overdragelse af Sacaba-modellen", Axis
2	Samarbejdsaftale med Bartolina Sisa Sacaba, "Aprender Haciendo – Overdragelse af Sacaba-modellen", Axis
3	Organisationsdiagram for Bartolina Sisa, "Aprender Haciendo – Overdragelse af Sacaba-modellen", Axis

Bemærk: Alle bilag skal fremsendes elektronisk.